

De oorlog en de nachtegaal. — Ik heb in Mei wel nachtegale gehoord, maar geen enkele met den vollen slag. Waar men gewoonlijk in en bij het dorp een dozijntje kon tellen, daar trachtte nu een enkeling een lied te orgelen. Ik zeg »trachtte«, want zelden heb ik nachtegale-liederen gehoord, zoo stumperig als die van dit jaar bij ons. En het mooie, donkere struweel tegen een der randen van ons dorp, echt nachtegalehout, is alle dagen en avonden stil gebleven. Ik zoek de oorzaak van dit ongewone en onaangename geval in den oorlog. Wordt niet de trekweg onzer nachtegale gekruist door de frontlijn Nieuwpoort—Atrecht—Reims—Verdun—Belfort? Wat zullen er in den vorigen herfst velen tegen die linie zijn gestuit, verdoofd, verlamd of op een verkeerden weg naar Z.-Z.-O. zijn afgezakt. En die toch aan de Middellandsche zee zijn gekomen, moeten dit voorjaar, van 't Zuiden uit, weer tegen de vechtlinie zijn opgetornd. Misschien is een deel van hen in Midden-Frankrijk gebleven en is een ander deel in N.-W. richting langs het oorlogsgebied in Engeland aangeland. We weten 't niet, maar bij ons zijn ze in elk geval niet. Wanneer we bovendien bedenken, dat nachtegale altijd terugkeeren naar hun geboorteplekje en we dit in verband brengen met nachtegale gedoe van de enkele zangers die wij van 't jaar hebben, dan wint ons vermoeden in kracht, dat onze nachtegale zijn verongelukt of weggebleven, en dat de enkele paren, die hier nestelen, hier heelemaal niet thuis behooren. 't Zijn vreemden, wier stem wij nooit van te voren hoorden.

Ruurlo.

K. ZWART.

Bij ons in Bloemendaal is het nog al meegevalen. De nachtegale zijn laat gekomen en ook laat begonnen met zingen, maar in de eerste week van Mei waren er niet minder dan in vorige jaren, tenminste in de ongestoorde duinboschjes. In het bebouwde gedeelte der gemeente wordt de vogel natuurlijk ieder jaar schaarscher.

Th.

Vogelnest, Neottia Nidus avis. — Iemand kwam met deze zeldzame orchidee bij mij. Stengel en bloemen bruingeel, geen bladeren, zelfs geen bladgroen aan den stengel, wat toch wel eens voorkomt. Wortelstok een nestje van dicht door elkaar liggende vezels. Vogelnest groeit — zooals men weet — op verganen plantenbodem. Daar zij wegens het gemis van bladgroen niet in staat is koolzuur uit de lucht te halen wat andere planten met hare bladeren doen, is zij op roof aangewezen. Zij is echter geen parasiet geworden, maar enkel een saprophyt, die op rottende planten teert.

Ruurlo.

K. ZWART.

De Wijngaardslak. — Dezer dagen vond ik op een oude buitenplaats in het Westen der provincie Utrecht een levend exemplaar van *Helix pomatia*. Is dit voor deze streek niet iets bijzonders?

Utrecht.

Mr. A. J. LABOUCHERE.

Nog al, want de wijngaardslak behoort thuis op kalkbodem. Intusschen is hij bij ons eigenlijk een ingevoerd dier, dus ook op niet-typische plaatsen te verwachten.

Th.

Haarlems klokkenspel. — Bij dezen bericht ik u, dat ik bij *Winschoten* het z.g. Haarlems klokkenspel (*Saxifraga granulata*) met gevulde bloemen gevonden heb.

Groningen.

H. J. KRAAL.

Ik vond hetzelfde plantje op *Harsta State* bij *Ferwerd* en ongetwijfeld is het in 't Noorden nog wel op meer staten en *Stinsen* te vinden.

Th.

A A N G E B O D E N :

De Levende Natuur, jaarg. No. 14 van 1909, gebonden in oorspronkelijken band, zoo goed als nieuw, voor f 2.—. Franco door J. A. M. Boer, Vier Ambachtsstraat 6B, Rotterdam.

Drie nette exemplaren van Verkade's albums (*Herfst, Blonde Duinen en Bonte Wei*) à f 2.—. Vracht voor koopers. Adres: A. Wartena, Winschoten.

Jaarg. 15, 17, 18 en 19 van *D. L. N.*, zoo goed als nieuw, à f 1.50 per deel. Adres: J. A. Iesberts, v. Hogendorpstraat 73 II, Amsterdam.

C O R R E S P O N D E N T I E .

Mej. B. te A. Uw plantjes zijn: 1. *Arabis hirsuta*. 2. *Luzula campestris*. 3. Ontluikend takje van *Ononis spinosa*. 4. *Acer negundo*. 5. *Veronica triphyllos*.

Th.